

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

15. prosince 2015*

„Žaloba na neplatnost — Nařízení (EU) č. 1385/2013 — Směrnice 2013/62/EU — Směrnice 2013/64/EU — Právní základ — Článek 349 SFEU — Nejvzdálenější regiony Evropské unie — Změna statusu Mayotte vůči Evropské unii“

Ve spojených věcech C-132/14 až C-136/14,

jejichž předmětem jsou žaloby na neplatnost na základě článku 263 SFEU, podané dne 21. března 2014,

Evropský parlament, zastoupený I. Liukkonenem (C-132/14), jakož i L. Visaggiem a J. Rodriguesem (C-132/14 a C-136/14), jako zmocněnci,

žalobce ve věcech C-132/14 a C-136/14,

Evropská komise, zastoupená R. Lyalem (C-133/14 až C-135/14), W. Möllsem (C-133/14 až C-135/14), D. Bianchim (C-133/14 a C-135/14), jakož i D. Martinem (C-133/14 a C-134/14), jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně ve věcech C-133/14 až C-135/14,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené A. Westerhof Löfflerovou a E. Karlsson, jakož i F. Florindo Gijónem a J. Czuczaiem, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Španělským královstvím, zastoupeným M. Sampol Pucurullem, jako zmocněncem,

Francouzskou republikou, zastoupenou G. de Berguesem, F. Fizem a D. Colasem, jakož i N. Rouam, jako zmocněnci,

Portugalskou republikou, zastoupenou L. Inez Fernandesem a B. Andrade Correiou, jakož i M. Duarte a S. Marques, jako zmocněnci,

vedlejšími účastníky řízení,

* Jednací jazyk: francouzština.

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadžev (zpravodaj) a C. Toader, předsedové senátů, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund a C. Vajda, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: I. Illéssy, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 21. dubna 2015,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 25. června 2015,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svými žalobami ve věcech C-132/14 a C-135/14 se Evropský parlament a Evropská komise domáhají zrušení nařízení Rady (EU) č. 1385/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se z důvodu změny statusu Mayotte vůči Evropské unii mění nařízení Rady (ES) č. 850/98 a (ES) č. 1224/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, (EU) č. 1379/2013 a (EU) č. 1380/2013 (Úř. věst. L 354, s. 86).
- 2 Svými žalobami ve věcech C-133/14 a C-136/14 se Komise a Parlament domáhají zrušení směrnice Rady 2013/64/EU ze dne 17. prosince 2013, kterou se z důvodu změny statusu Mayotte vůči Evropské unii mění směrnice Rady 91/271/EHS a 1999/74/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2006/7/ES, 2006/25/ES a 2011/24/EU (Úř. věst. L 353, s. 8).
- 3 Svou žalobou ve věci C-134/14 se Komise domáhá zrušení směrnice Rady 2013/62/EU ze dne 17. prosince 2013, kterou se z důvodu změny statusu Mayotte vůči Evropské unii mění směrnice 2010/18/EU, kterou se provádí revidovaná rámcová dohoda o rodičovské dovolené uzavřená mezi organizacemi BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP a EKOS (Úř. věst. L 353, s. 7).

Napadené akty

Nařízení č. 1385/2013

- 4 Ustanovení bodů 1, 3, 4, 7 a 8 odůvodnění nařízení č. 1385/2013 znějí:

„(1) [...] S ohledem na zvláštní strukturální sociální a hospodářskou situaci Mayotte, kterou dále komplikuje jeho odlehlost, ostrovní povaha, malá rozloha, složitý povrch a podnebí, by [...] měla být zavedena některá zvláštní opatření pro řadu oblastí.

[...]

- (3) Pokud jde o nařízení Rady (ES) č. 850/98 [ze dne 30. března 1998 o zachování rybolovných zdrojů pomocí technických opatření na ochranu nedospělých mořských živočichů (Úř. věst. L 125, s. 1; Zvl. vyd. 04/03, s. 217)], oblast působnosti nařízení by měla být rozšířena o vody okolo Mayotte jakožto nového nejvzdálenějšího regionu a v pásmu 24 mil od základních linií ostrova by mělo být zakázáno použití košelkových nevodů k zátahům na hejna tuňáků a tuňákovitých za účelem ochrany hejn velkých stěhovavých ryb v blízkosti ostrova Mayotte.

(4) Pokud jde o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1379/2013 [ze dne 11. prosince 2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury a o změně nařízení Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 104/2000 (Úř. věst. L 354, s. 1)], vzhledem k velké roztržitosti a nerozvinutosti marketinkových strategií na Mayotte by použití pravidel pro označování produktů rybolovu znamenalo pro maloobchodníky zátěž nepřiměřenou informacím, které by se dostaly ke spotřebiteli. Proto je vhodné stanovit dočasnou odchylku od pravidel pro označování produktů rybolovu nabízených v maloobchodním prodeji koncovému spotřebiteli na Mayotte.

[...]

(7) Jelikož Francie předložila Komisi pro tuňáky Indického oceánu (IOTC) rozvojový plán, který popisuje orientační velikost loďstva Mayotte a očekávaný vývoj málo rozvinutého loďstva plavidel do délky 23 metrů používajících mechanická zařízení pro dlouhé lovné šňůry a plavidel používajících košelkové nevody se základnou na Mayotte jakožto novém nejvzdálenějším regionu, k němuž žádná smluvní strana IOTC včetně Unie nevyslovila námítky, je vhodné použít jeho referenční úroveň jakožto stropy pro kapacitu loďstva tvořeného plavidly do délky 23 metrů používajícími mechanická zařízení pro dlouhé lovné šňůry a plavidly používajícími košelkové nevody registrovanými v přístavech Mayotte. Odchylně od obecně platných pravidel Unie by se vzhledem k současné zvláštní sociální a hospodářské situaci Mayotte měl poskytnout dostatečný čas, aby Francie mohla do roku 2025 zvýšit kapacity málo rozvinuté části jejího loďstva menších plavidel.

(8) Pokud jde o nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 [ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu) (Úř. věst. L 300, s. 1)], je nutné vzít na vědomí, že Mayotte nedisponuje průmyslovou kapacitou ke zpracování vedlejších produktů živočišného původu. Je proto vhodné poskytnout Francii pětiletou lhůtu k vybudování infrastruktury nezbytné k identifikaci, manipulaci, přepravě a neškodnému odstraňování vedlejších produktů živočišného původu v plném souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009.“

5 Články 1 až 4 tohoto nařízení stanoví:

„Článek 1

Změny nařízení (ES) č. 850/98

Nařízení (ES) č. 850/98 se mění takto:

1) v čl. 2 odst. 1 se písm. h) nahrazuje tímto:

„h) Region 8

Všechny vody při pobřeží francouzských departementů Réunion a Mayotte, pod svrchovaností nebo jurisdikcí Francie.“

2) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 34g

Omezení rybolovu ve dvacetičtyřmílové oblasti okolo Mayotte

Plavidlům je zakázáno používat jakékoli košelkové nevodky k zátahům na hejna tuňáků a tuňakovitých ve dvacetičtyřmílové oblasti okolo Mayotte jakožto nejbližšího regionu ve smyslu článku 349 [SFEU], měřené od základních linií, které ohraničují teritoriální vody.‘.

Článek 2

Změna nařízení (EU) č. 1379/2013

V článku 35 nařízení (EU) č. 1379/2013 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„6. Do 31. prosince 2021 se odstavce 1, 2 a 3 nevztahují na produkty nabízené v maloobchodním prodeji koncovému spotřebiteli na Mayotte jakožto nejbližším regionu ve smyslu článku 349 [SFEU].‘.

Článek 3

Změny nařízení (EU) č. 1380/2013

Nařízení [Evropského parlamentu a Rady] (EU) č. 1380/2013 [ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (Úř. věst. L 354, s. 22)] se mění takto:

1) v článku 23 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„4. Odchylně od odstavce 1 je Francie oprávněna zavést do 31. prosince 2025 novou kapacitu, aniž by odstranila rovnocennou kapacitu v jednotlivých částech loďstva na Mayotte jakožto nejbližším regionu ve smyslu článku 349 [SFEU] (dále jen »Mayotte«), uvedených v příloze II.‘.

2) v článku 36 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„5. Odchylně od odstavce 1 je Francie do 31. prosince 2021 vyňata z povinnosti zapsat do svého rejstříku rybářských plavidel Unie ta plavidla, jejichž celková délka nepřesahuje 10 metrů a která jsou provozována z Mayotte.

6. Do 31. prosince 2021 Francie vede prozatímní rejstřík rybářských plavidel, jejichž celková délka nepřesahuje 10 metrů a která jsou provozována z Mayotte. Uvedený rejstřík obsahuje nejméně název, celkovou délku a identifikační kód každého plavidla. Plavidla zanesená do prozatímního rejstříku se považují za plavidla registrovaná na Mayotte.‘.

3) v příloze II nařízení (EU) č. 1380/2013 se v tabulce za položku „Guadeloupe: Pelagické druhy. D > 12 m“ vkládají položky týkající se Mayotte obsažené v příloze tohoto nařízení.

Článek 4

Změna nařízení (ES) č. 1069/2009

V nařízení (ES) č. 1069/2009 se článek 56 nahrazuje tímto:

,Článek 56

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 4. března 2011.

Článek 4 se však na Mayotte jakožto nejbližší region ve smyslu článku 349 [SFEU] (dále jen »Mayotte«) použije ode dne 1. ledna 2021. Vedlejší produkty živočišného původu a výrobky z nich vyprodukované na Mayotte před 1. lednem 2021 se neškodně odstraní podle čl. 19 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.“

Směrnice 2013/62

6 Článek 1 směrnice 2013/62 stanoví:

„V článku 3 odst. 2 směrnice [Rady] 2010/18/EU [ze dne 8. března 2010, kterou se provádí revidovaná rámcová dohoda o rodičovské dovolené uzavřená mezi organizacemi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a EKOS a zrušuje se směrnice 96/34/ES (Úř. věst. L 68, s. 13)] se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Odchylně od prvního pododstavce se v něm uvedená dodatečná lhůta prodlužuje do 31. prosince 2018, pokud jde o Mayotte jakožto nejbližší region ve smyslu článku 349 [SFEU].“

Směrnice 2013/64

7 Body 1 až 9 odůvodnění směrnice 2013/64 stanoví:

„(1) [...] S ohledem na zvláštní strukturální sociální a hospodářskou situaci Mayotte by [...] měla být zavedena některá zvláštní opatření pro řadu oblastí.

(2) Je vhodné zohlednit zvláštní situaci Mayotte, pokud jde o stav životního prostředí, který vyžaduje značné zlepšení, aby byly splněny environmentální cíle stanovené v právu Unie, k čemuž je zapotřebí dodatečná lhůta. Zvláštní opatření s cílem zlepšit životní prostředí by měla být přijata během zvláštních lhůt.

(3) Ke splnění požadavků směrnice Rady 91/271/EHS [ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod (Úř. věst. L 135, s. 40; Zvl. vyd. 15/02, s. 26)] je nutné na Mayotte přijmout opatření k vybavení aglomerací stokovými soustavami městských odpadních vod. Tato opatření si vynutí stavební práce, které by měly postupovat podle příslušných správních a plánovacích postupů a které dále vyžadují zřízení systémů k měření a sledování vypouštěných městských odpadních vod. Vzhledem ke zvláštní strukturální a hospodářské situaci Mayotte je třeba Francii poskytnout dostatečnou lhůtu, aby tyto požadavky splnila.

- (4) V oblasti zemědělství, pokud jde o směrnici Rady 1999/74/ES [ze dne 19. července 1999, kterou se stanoví minimální požadavky na ochranu nosnic (Úř. věst. L 203, s. 53; Zvl. vyd. 03/26, s. 225)], bylo zaznamenáno, že nosnice jsou na Mayotte chovány v nezdokonalených klecových systémech. Vzhledem k značným investicím a přípravným pracím spojeným s nahrazením nezdokonalených klecí klecemi zdokonalenými či alternativními systémy je nutné odložit zákaz používání nezdokonalených klecí na období až 48 měsíců ode dne 1. ledna 2014. Aby nebyla narušena hospodářská soutěž, vejce pocházející ze zařízení používajících nezdokonalené klece by měla být uváděna pouze na místní trh Mayotte. Za účelem usnadnění nezbytných kontrol by vejce pocházející z nezdokonalených klecí měla být označena zvláštní značkou.
- (5) Pokud jde o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES [ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, s. 1; Zvl. vyd. 15/05, s. 275)], řádné provedení uvedené směrnice v oblasti plánů povodí vyžaduje, aby Francie přijala a provedla plány povodí, které obsahují technické a správní opatření k zajištění dobrého stavu vody všech útvarů povrchové vody a k zamezení zhoršení jejich stavu. Vzhledem ke zvláštní strukturální a hospodářské situaci Mayotte jakožto nového nejvzdálenějšího regionu je třeba poskytnout dostatečnou lhůtu k přijetí a provedení takových opatření.
- (6) Pokud jde o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES [ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS (Úř. věst. L 64, s. 37)], současný stav povrchových vod na Mayotte vyžaduje výrazné zlepšení, aby splnil požadavky uvedené směrnice. Jakost vod ke koupání přímo závisí na čištění městských odpadních vod, přičemž ustanovením směrnice 2006/7/ES bude možné postupně vyhovět, až aglomerace, které ovlivňují jakost městských odpadních vod, budou splňovat požadavky směrnice 91/271/EHS. Vzhledem ke zvláštní strukturální a hospodářské situaci Mayotte je proto zapotřebí přijmout zvláštní lhůty, které Francii umožní splnit normy Unie v oblasti jakosti vod ke koupání na Mayotte jakožto novém nejvzdálenějším regionu.
- (7) V oblasti sociální politiky je nutné vzít v potaz potíže při plnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/25/ES [ze dne 5. dubna 2006 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (optickým zářením z umělých zdrojů) (devatenáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS) (Úř. věst. L 114, s. 38)] na Mayotte od 1. ledna 2014. Na Mayotte nejsou vzhledem k jeho převládající zvláštní sociální a hospodářské situaci k dispozici technická zařízení nezbytná k provedení opatření nutných ke splnění požadavků uvedené směrnice v oblasti optického záření z umělých zdrojů. Je proto vhodné udělit Francii do 31. prosince 2017 odchylku od některých ustanovení uvedené směrnice za předpokladu, že na Mayotte nejsou tyto struktury k dispozici, a aniž jsou dotčeny obecné zásady ochrany a prevence v oblasti zdraví a bezpečnosti zaměstnanců.
- (8) K zaručení vysoké úrovně ochrany zdraví a bezpečnosti zaměstnanců při práci by měla být zajištěna konzultace se sociálními partnery, rizika plynoucí z odchylky by měla být minimalizována a dotčení zaměstnanci by měli být pod zesíleným zdravotním dohledem. Je důležité co nejvíce zkrátit dobu platnosti odchylky. Vnitrostátní odchylná opatření by proto měla být každoročně přezkoumána a zrušena, jakmile pominou okolnosti, které je odůvodňují.
- (9) Pokud jde o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/24/EU [ze dne 9. března 2011 o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči (Úř. věst. L 88, s. 45)], její provedení vyžaduje celou řadu úprav k zajištění kontinuity péče a informovanosti pacientů. Je proto vhodné poskytnout Francii dodatečnou lhůtu v délce 30 měsíců počínaje 1. lednem 2014, aby mohla uvést v platnost ustanovení nutná ke splnění uvedené směrnice, pokud jde o Mayotte.“

8 Články 1 až 6 této směrnice stanoví:

„Článek 1

Změny směrnice 91/271/EHS

Směrnice 91/271/EHS se mění takto:

1) v článku 3 se vkládá nový odstavec, který zní:

„1a. Odchylně od odst. 1 prvního a druhého pododstavce 1 Francie, pokud jde o Mayotte jakožto nejvzdálenější region ve smyslu článku 349 [SFEU] (dále jen »Mayotte«), zajistí, aby všechny aglomerace byly vybaveny stokovými soustavami městských odpadních vod:

- do 31. prosince 2020 u aglomerací s populačním ekvivalentem vyšším než 10000 PE, které pokryjí nejméně 70 % celkového zatížení produkovaného na Mayotte,
- do 31. prosince 2027 u aglomerací s populačním ekvivalentem více než 2 000 PE.‘.

2) v článku 4 se vkládá nový odstavec, který zní:

„1a. Odchylně od odstavce 1 Francie, pokud jde o Mayotte, zajistí, aby městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami byly před vypuštěním podrobeny sekundárnímu čištění nebo jinému rovnocennému čištění:

- do 31. prosince 2020 u aglomerací s populačním ekvivalentem vyšším než 15000 PE, které společně s aglomeracemi uvedenými v čl. 5. odst. 2a pokryjí nejméně 70 % celkového zatížení produkovaného na Mayotte,
- do 31. prosince 2027 u aglomerací s populačním ekvivalentem více než 2 000 PE.‘.

3) v článku 5 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„2a. Odchylně od odstavce 2 Francie, pokud jde o Mayotte, zajistí, aby městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami byly před vypuštěním do citlivých oblastí čištěny podle přísnějších požadavků, než jaké jsou popsány v článku 4, do 31. prosince 2020 u aglomerací s populačním ekvivalentem vyšším než 10000 PE, které společně s aglomeracemi uvedenými v čl. 4. odst. 1a pokryjí nejméně 70 % celkového zatížení produkovaného na Mayotte.‘.

4) V článku 7 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Odchylně od prvního pododstavce je lhůta pro Mayotte stanovena na 31. prosince 2027.‘.

5) článek 17 se mění takto:

a) v odstavci 1 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Odchylně od prvního pododstavce Francie, pokud jde o Mayotte, zavede program provedení této směrnice do 30. června 2014.‘;

b) v odstavci 2 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Odchylně od prvního pododstavce Francie, pokud jde o Mayotte, poskytne Komisi informace o tomto programu do 31. prosince 2014.‘.

Článek 2

Změna směrnice 1999/74/ES

V článku 5 směrnice 1999/74/ES se doplňuje nový odstavec, který zní:

„3. Odchylně od odstavce 2, pokud jde o Mayotte jakožto nejvzdálenější region ve smyslu článku 349 [SFEU] (dále jen »Mayotte«), se mohou nosnice i nadále chovat v klecích uvedených v této kapitole do 31. prosince 2017.

Od 1. ledna 2014 se nesmějí stavět ani poprvé uvádět do provozu žádné klece uvedené v této kapitole.

„Vejce pocházející ze zařízení chovajících nosnice v klecích uvedených v této kapitole jsou uváděna pouze na místní trh Mayotte. Tato vejce a jejich balení jsou jasně označena zvláštní značkou za účelem umožnění nezbytných kontrol. Jasný popis této zvláštní značky se sdělí Komisi do 1. ledna 2014.“

Článek 3

Změny směrnice 2000/60/ES

Směrnice 2000/60/ES se mění takto:

1) článek 4 se mění takto:

a) v odstavci 1 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte jakožto nejvzdálenější region ve smyslu článku 349 [SFEU] (dále jen »Mayotte«), lhůta stanovená v písm. a) bodě ii) a iii), písm. b) bodě ii) a v písmenu c) končí dnem 22. prosince 2021.“

b) v odstavci 4 se větvi nahrazuje tímto:

„Lhůty stanovené v odstavci 1 mohou být prodlouženy za účelem postupného dosahování cílů pro vodní útvary za předpokladu, že se neprojeví další zhoršení stavu dotčeného vodního útvaru, a to při splnění všech následujících podmínek:“

2) článek 11 se mění takto:

a) v odstavci 7 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte, první lhůta uvedená v prvním pododstavci končí dnem 22. prosince 2015, druhá pak 22. prosince 2018.“

b) v odstavci 8 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte, lhůta uvedená v prvním pododstavci končí dnem 22. prosince 2021.“

3) článek 13 se mění takto:

a) v odstavci 6 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte, lhůta uvedená v prvním pododstavci končí dnem 22. prosince 2015.“

b) v odstavci 7 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte, lhůta uvedená v prvním pododstavci končí dnem 22. prosince 2021.“

Článek 4

Změny směrnice 2006/7/ES

Směrnice 2006/7/ES se mění takto:

1) článek 5 se mění takto:

a) v odstavci 2 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte jakožto nejvzdálenější region ve smyslu článku 349 [SFEU] (dále jen »Mayotte«), lhůta uvedená v prvním pododstavci končí dnem 31. prosince 2019.“;

b) v odstavci 3 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte, lhůta uvedená v prvním pododstavci končí dnem 31. prosince 2031.“;

2) v čl. 6 odst. 1 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte, lhůta uvedená v prvním pododstavci končí dnem 30. června 2015.“;

3) v čl. 13 odst. 2 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Pokud jde o Mayotte, lhůta uvedená v prvním pododstavci končí dnem 30. června 2014.“

Článek 5

Změna směrnice 2006/25/ES

Ve směrnici 2006/25/ES se vkládá nový článek, který zní:

„Článek 14a

1. Aniž jsou dotčeny obecné zásady ochrany a prevence v oblasti zdraví a bezpečnosti zaměstnanců, Francie se smí do 31. prosince 2017 odchýlit od uplatňování opatření nezbytných k dosažení souladu s touto směrnicí na Mayotte jakožto novém nejvzdálenějším regionu ve smyslu článku 349 [SFEU] (dále jen »Mayotte«) za předpokladu, že toto uplatňování vyžaduje zvláštní technické zařízení a tato zařízení nejsou na Mayotte k dispozici.

První pododstavec se netýká povinností podle čl. 5 odst. 1 této směrnice ani těch ustanovení této směrnice, ve kterých se odrážejí obecné zásady stanovené směrnicí [Rady] 89/391/EHS [o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (Úř. věst. L183, s. 1; Zvl. vyd. 05/01, s. 349)].

2. Všem odchylkám od této směrnice plynoucím z uplatňování opatření existujících ke dni 1. lednu 2014 nebo ode dne přijetí nových opatření musí předcházet konzultace se sociálními partnery v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi. Tyto odchylky se použijí za podmínek, jež při zohlednění zvláštních okolností převládajících na Mayotte zaručí, že vyplývající rizika pro zaměstnance jsou minimalizována a dotčení zaměstnanci jsou pod zesíleným zdravotním dohledem.

3. Vnitrostátní odchylná opatření jsou každoročně po konzultaci se sociálními partnery přezkoumána a zrušena, jakmile pominou okolnosti, které je odůvodňují.'

Článek 6

Změna směrnice 2011/24/EU

V článku 21 směrnice 2011/24/EU se doplňuje nový odstavec, který zní:

„3. Odchylně od první věty odstavce 1 Francie, pokud jde o Mayotte jakožto nejvzdálenější region ve smyslu článku 349 [SFEU], uvede v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 30. června 2016.“

Skutečnosti předcházející sporu

- 9 Podle rozhodnutí Evropské rady 2012/419/EU ze dne 11. července 2012, kterým se mění status ostrova Mayotte [Mayotte] vůči Evropské unii (Úř. věst. L 204, s. 131) přestal být správní celek Mayotte od 1. ledna 2014 zámořskou zemí či územím ve smyslu čl. 355 odst. 2 SFEU a stal se nejvzdálenějším regionem ve smyslu článku 349 SFEU. Tímto rozhodnutím bylo do čl. 349 prvního pododstavce SFEU, jakož i čl. 355 odst. 1 SFEU vloženo slovo „Mayotte“, zatímco v příloze II Smlouvy o FEU, která stanoví seznam „zámořských zemí a území, na něž se vztahuje část čtvrtá [této smlouvy]“, byla šestá odrážka znějící „Mayotte“ zrušena.
- 10 V návaznosti na několik žádostí francouzských orgánů Komise uznala, že Francouzské republice, která měla na základě rozhodnutí 2012/419/EU povinnost uplatňovat na Mayotte celé *acquis* unijního práva od 1. ledna 2014, musí být nicméně poskytnuty dodatečné lhůty ke splnění této povinnosti.
- 11 Za tímto účelem Komise přijala dne 13. června 2013 návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění některá nařízení v oblasti rybolovu a zdraví zvířat z důvodu změny statusu Mayotte vůči Unii [COM(2013) 417 final], návrh rozhodnutí Rady, kterým se mění směrnice Rady 2010/18/EU z důvodu změny statusu Mayotte [COM(2013) 413 final], jakož i návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění některé směrnice v oblasti životního prostředí, zemědělství, sociální politiky a veřejného zdraví z důvodu změny statusu Mayotte vůči Unii [COM(2013) 418 final], přičemž tyto jednotlivé návrhy byly založeny:
  - na čl. 43 odst. 2 SFEU a čl. 168 odst. 4 písm. b) SFEU, které stanoví řádný legislativní postup a vyžadují konzultaci s Evropským hospodářským a sociálním výborem (EHSV) a Výborem regionů Evropské unie;
  - na čl. 155 odst. 2 SFEU, který stanoví, že Rada jedná na návrh Komise a Evropský parlament je o tom informován;
  - na čl. 43 odst. 2 SFEU, článku 114 SFEU, čl. 153 odst. 2 SFEU, článku 168 SFEU a čl. 192 odst. 1 SFEU, které stanoví řádný legislativní postup a vyžadují konzultaci s EHSV a Výborem regionů.
- 12 Vzhledem k tomu, že Rada měla za to, že všechny zamýšlené akty musejí být přijaty na základě článku 349 SFEU a v souladu se zvláštním legislativním postupem, předložila návrhy Komise Parlamentu, aby k nim zaujal stanovisko. Tyto návrhy byly rovněž oznámeny parlamentům členských států.

- 13 Dne 12. prosince 2013 zaujal Parlament své „postoj[e] v prvním čtení“ k návrhu nařízení [COM(2013) 417 final], jakož i k návrhu směrnice [COM(2013) 418 final]. V těchto postojích Parlament uvedl, že nadcházející akty musejí být přijaty „v souladu s řádným legislativním postupem“, avšak pokud jde konkrétně o nařízení, které má být přijato, musí být právním základem tohoto nařízení kromě čl. 43 odst. 2 SFEU a čl. 168 odst. 4 písm. b) SFEU i článek 349 SFEU. Pokud jde o akt, který má být přijat v souvislosti s návrhem rozhodnutí COM(2013) 413 final, Parlament zdůraznil, že byl ohledně návrhu Rady „konzultován“ v souladu s článkem 349 SFEU, schválil legislativním usnesením ze dne 12. prosince 2013 „návrh Rady ve znění změn“.
- 14 Dne 17. prosince 2013 přijala Rada „v souladu se zvláštním legislativním postupem“ s odkazem na „Smlouvu o [FEU], a zejména na článek 349 této smlouvy“ a po „stanovisku [...] [P]arlamentu [ze dne 12. prosince 2013]“ nařízení č. 1385/2013, směrnicí 2013/62, jakož i směrnicí 2013/64 (dále jen společně „napadené akty“).

Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastníků řízení

- 15 Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 29. dubna 2014 byly uvedené věci spojeny pro účely písemné a ústní části řízení, jakož i rozsudku.
- 16 Parlament navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil nařízení č. 1385/2013 a směrnicí 2013/64;
  - zachoval účinky uvedeného nařízení a uvedené směrnice do vstupu v platnost aktů, které je nahradí, založených na správných právních základech, a
  - uložil Radě náhradu nákladů řízení.
- 17 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadené akty;
  - zachoval účinky napadených aktů do vstupu v platnost aktů, které je nahradí, založených na správných právních základech, a
  - uložil Radě náhradu nákladů řízení.
- 18 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zamítl žaloby;
  - podpůrně v případě částečného nebo úplného zrušení napadených aktů zachoval účinky napadených aktů do vstupu v platnost aktů, které je nahradí, založených na správných právních základech, a
  - uložil Parlamentu a Komisi náhradu nákladů řízení.
- 19 Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 29. července 2014 bylo Španělskému království, Francouzské republice a Portugalské republice povoleno vstoupit do řízení v postavení vedlejších účastníků na podporu návrhových žádání Rady.

K žalobám

- 20 Na podporu svých žalob předkládají Parlament a Komise jediný žalobní důvod vycházející z toho, že Rada tím, že přijala napadené akty na základě článku 349 SFEU, zvolila nesprávný právní základ.

Argumentace účastníků řízení

Argumentace Komise

- 21 Komise má za to, že se článek 349 SFEU použije pouze tehdy, pokud se jedná o výjimku z použití primárního práva na nejbližší regiony. Při neexistenci takové výjimky je třeba právní základ aktu, který pouze přizpůsobuje danou politiku těmto regionům, jako tomu bylo v případě napadených aktů, hledat mezi ustanoveními týkajícími se této politiky.
- 22 Tento orgán poukazuje na to, že čl. 355 odst. 1 SFEU uvádí, že „[u]stanovení Smluv se vztahují“ na nejbližší regiony „v souladu s článkem 349 [SFEU]“. Z toho vyplývá, že toto posledně uvedené ustanovení umožňuje pouze výjimku z použití „ustanovení Smluv“ na tyto regiony.
- 23 V této souvislosti z článku 52 SEU vyplývá, že ačkoli se „Smlouvy“ vztahují na všechny členské státy, je jejich územní působnost upřesněna v článku 355 SFEU. Podle názoru Komise tak vazby mezi těmito dvěma ustanoveními znamenají, že pojem „Smlouvy“, který používají, vylučuje sekundární právo. Upřesnění týkající se zeměpisného rozsahu normy sekundárního práva se totiž obvykle uvádějí v samotné této normě a nejsou dotčena článkem 355 SFEU ani článkem 52 SEU.
- 24 Co se konkrétně týče článku 349 SFEU, Komise upřesňuje, že tento článek nelze vykládat tak, že opravňuje Radu přijímat jakékoli „konkrétní opatření“ příznivé pro nejbližší regiony uvedené v tomto článku. Tento článek totiž umožňuje pouze přijímat opatření s ohledem na „strukturální sociální a hospodářskou situaci“ těchto regionů, jakož i faktory, jež jsou taxativně vyjmenovány v čl. 349 prvním pododstavci SFEU, které tuto situaci ztěžují.
- 25 Vzhledem k tomu, že „konkrétní opatření“ stanovená v článku 349 SFEU jsou „zaměřená zejména na vytvoření podmínek pro uplatnění Smluv“ v dotyčných regionech, výraz „zejména“ znamená, že tento článek zahrnuje jakékoli opatření odchylovající se od Smluv neohledně na to, zda spočívá ve vytvoření takových „podmínek pro uplatnění“. Naproti tomu uvedený článek neumožňuje Radě vytvořit „podmínky pro uplatnění“ sekundárního práva.
- 26 Na tento výklad nemůže mít vliv výraz „včetně společných politik“ použitý v čl. 349 prvním pododstavci SFEU ani demonstrativní výčet těchto politik uvedeným v čl. 349 druhém pododstavci SFEU. Použití tohoto výrazu a existence tohoto výčtu totiž pouze podtrhuje, že se působnost článku 349 SFEU neomezuje jen na některé konkrétní oblasti politik, avšak neznamená, že rozsah působnosti tohoto článku musí být rozšířen natolik, že by Rada byla na jeho základě oprávněna přijímat opatření odchylovající se od sekundárního práva.
- 27 Komise má za to, že systém právních základů Smlouvy o FEU její argumentaci podporuje. Každý z těchto právních základů, s výjimkou článku 349 SFEU, se totiž týká dané politiky jako celku a přiznává unijnímu zákonodárci širokou diskreční pravomoc pro účely zohlednění každého relevantního faktoru. Z toho podle Komise plyne, že zeměpisné rozlišování je dovoleno pod podmínkou, že jsou dodržovány zásady rovného zacházení. Rozdílné zacházení ve prospěch nejbližšího regionu tudíž může být odůvodněno existencí jednoho či několika faktorů vyjmenovaných v článku 349 SFEU v tomto regionu, aniž to ovlivní právní základ použitelný na toto zacházení.

- 28 Konečně Komise navrhuje, aby Soudní dvůr zachoval účinky napadených aktů, jelikož její žaloby se netýkají samotného obsahu těchto aktů.

Argumentace Parlamentu

- 29 Parlament má za to, že nařízení č. 1385/2013 a směrnice 2013/64 sledují současně několik cílů a mají více složek, jež jsou neoddělitelně spojeny, aniž jsou některé z nich ve vztahu k jiným sekundárním a nepřímé. Tyto akty tak měly být založeny na několika příslušných právních základech.
- 30 Podle tohoto orgánu nemůže mít článek 349 SFEU přednost před odvětvovými právními základy, pokud jde o opatření zaměřená na provedení dané politiky, ač v jednom či několika nejvzdálenějších regionech, neboť jinak by byly narušeny struktura Smlouvy o FEU a institucionální rovnováha při přijímání opatření stanovených touto Smlouvou. Ustanovení upravující unijní politiky se totiž vztahují i na nejvzdálenější regiony.
- 31 Z toho podle názoru Parlamentu vyplývá, že opatření provádějící tyto politiky musejí být přijímána na základě právních základů stanovených ve třetí části Smlouvy o FEU. Skutečnost, že se opatření zčásti nebo zcela týká jednoho nebo několika nejvzdálenějších regionů, nemá v tomto ohledu vliv. Rozhodujícím kritériem je, zda toto opatření sleduje cíle vlastní dotyčné politice, aniž přitom představuje konkrétní opatření ve prospěch nejvzdálenějších regionů ve smyslu článku 349 SFEU.
- 32 V této souvislosti je Parlament toho názoru, že ze znění článku 349 SFEU vyplývá, že toto ustanovení umožňuje pouze přijímání „konkrétních opatření“, která mají vyrovnat znevýhodnění v důsledku „zvláštního charakteru a omezení“, které odlišují dotyčný region či regiony od zbytku unijního území.
- 33 Zejména z účelu uvedeného v čl. 349 prvním pododstavci SFEU, podle něhož jsou tato opatření zaměřena „zejména na vytvoření podmínek pro uplatnění Smluv v těchto regionech, včetně společných politik“, a z ochrany stanovené v čl. 349 třetím pododstavci SFEU, který stanoví, že uvedená opatření musejí být přijímána, „aniž by narušila integritu a soudržnost právního řádu Unie, která zahrnuje [...] společné politiky“, vyplývá, že se článek 349 SFEU týká pouze výjimek z plného uplatňování unijního práva.
- 34 Do působnosti tohoto článku tudíž nespádají opatření, která nezavádějí žádnou výjimku z jinak použitelných pravidel, avšak pouze odkládají použití některých ustanovení unijního práva na nejvzdálenější region.
- 35 Z bodů odůvodnění směrnice 2013/64 vyplývá, že pokud jde o Mayotte, jejím cílem je prostřednictvím poskytnutí přechodných období usnadnit plné uplatňování několika směrnic v oblasti životního prostředí, zemědělství, sociální politiky a veřejného zdraví.
- 36 Obtíže při plném uplatňování těchto směrnic v tomto regionu přitom nevyplývají ze „strukturální sociální a hospodářské situace“, ve které se tento region nachází, ani z existence jednoho či několika faktorů zhoršujících situaci, které jsou taxativně vyjmenovány v čl. 349 prvním pododstavci SFEU. Takovéto obtíže se totiž mohou týkat jakéhokoli regionu, který podléhá povinnosti dodržovat od daného data požadavky, které se na něj dříve nevztahovaly.
- 37 Podle Parlamentu tedy měly být právním základem změn, které zavedla směrnice 2013/64, právní základy odpovídající dotyčným odvětvovým směrnicím a tyto změny nemohly být založeny na článku 349 SFEU.

- 38 Pokud jde o nařízení č. 1385/2013, Parlament upřesňuje, že článek 1 tohoto nařízení je určen k provedení cílů společné rybářské politiky. Okolnost, že se křehké mořské prostředí, které musí být chráněno, nachází ve vodách nejbližšího regionu, je irelevantní, jelikož taková situace může nastat v jakémkoli jiném regionu Unie. Opatření přijatá Radou v tomto nařízení tudíž nejsou určena k vyrovnání znevýhodnění v důsledku „strukturální sociální a hospodářské situace“ Mayotte.
- 39 Parlament dodává, že okolnost, že cílem daného opatření přijatého v oblasti společné rybářské politiky může být rovněž pozitivní dopad v hospodářské a sociální oblasti, jakož i v oblasti zaměstnanosti, nemůže vyčlenit toto opatření z této politiky.
- 40 Pokud jde o článek 2 nařízení č. 1385/2013, dotčená změna je pouze přechodným opatřením, jehož cílem je umožnit plné uplatňování sekundárního práva na Mayotte a měl se na ni podle Parlamentu vztahovat odvětvový základ čl. 43 odst. 2 SFEU.
- 41 Pokud jde o článek 3 nařízení č. 1385/2013, Parlament připouští, že opatření uvedená v bodech 1 a 2 tohoto článku mají charakter výjimky a byla přijata s ohledem na zvláštní „strukturální sociální a hospodářskou situaci“ Mayotte. Za těchto podmínek článek 349 SFEU skutečně byl správným právním základem pro přijetí těchto opatření.
- 42 Naproti tomu, když Rada změnila čl. 3 bodem 3 nařízení č. 1385/2013 tabulku stropů rybolovné kapacity uvedenou v příloze II nařízení č. 1380/2013, aniž omezila počet rybářských plavidel provozovaných z Mayotte, nepřijala tím „konkrétní opatření“ s ohledem na „strukturální sociální a hospodářskou situaci“ Mayotte, jakož i na přitěžující faktory taxativně vyjmenované v čl. 349 prvním pododstavci SFEU. Právním základem takového opatření tedy měl být podle Parlamentu čl. 43 odst. 2 SFEU.
- 43 Pokud jde o článek 4 nařízení č. 1385/2013, Parlament má za to, že jelikož tento článek pouze odložil vstup článku 4 nařízení č. 1069/2009 v platnost na Mayotte na 1. leden 2021, mělo být toto opatření přijato na základě čl. 168 odst. 4 písm. b) SFEU. Obdobná situace, ve které se nachází Mayotte, a sice neexistence průmyslu určeného ke zpracování vedlejších produktů živočišného původu, totiž může nastat v jakémkoli jiném regionu Unie.
- 44 Pokud jde o článek 5 nařízení č. 1385/2013, Parlament uvádí, že toto ustanovení stanoví dočasnou výjimku z některých pravidel, co se týče kontroly části plavidel loďstva Mayotte s délkou menší než 10 metrů, přičemž ukládá zřízení zjednodušeného a prozatímního kontrolního režimu. Jelikož je takové opatření odůvodněno nutností jednak „vyškolit rybáře a kontrolory a vybudovat příslušnou správní a fyzickou infrastrukturu“ a jednak dosáhnout „alespoň některých nejdůležitějších cílů nařízení [Rady] (ES) č. 1224/2009 [o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006 (Úř. věst. L 343, s. 1)]“, představuje výjimku, takže se na něj může vztahovat článek 349 SFEU.
- 45 Z výše uvedených důvodů má Parlament za to, že pokud jde o nařízení č. 1385/2013, podmínky pro současné použití různých právních základů stanovených v čl. 43 odst. 2 SFEU, čl. 168 odst. 4 písm. b) SFEU a článku 349 SFEU byly splněny.

Argumentace Rady

- 46 Rada tvrdí, že článek 349 SFEU tvoří zvláštní právní základ s omezenou zeměpisnou působností, který má přednost před odvětvovými právními základy a je třeba jej použít, pokud se jedná o přijetí konkrétních opatření, jejichž cílem je stanovit zejména podmínky pro uplatnění unijního práva, včetně sekundárního práva, při zohlednění nepříznivé situace nejvzdálenějších regionů, jak je popsána v tomto článku.
- 47 Podle Rady je přitom cílem všech opatření uvedených v napadených aktech bez ohledu na jejich délku trvání pomoci Mayotte v souladu s požadavky stanovenými v článku 349 SFEU a tato analýza není nijak dotčena skutečností, že přechodná období mohou být přiznána na základě odvětvového právního základu.
- 48 Rada má rovněž za to, že podmínky pro použití vícenásobného právního základu pro přijetí nařízení č. 1385/2013 a směrnice 2013/64 nebyly splněny. Zprvce opatření, která jsou v nich uvedena a která se týkají několika různých oblastí a nejsou mezi sebou neoddělitelně spojena, byla do těchto aktů sloučena pouze v „zájmu zjednodušení a urychlení“. Zadržte toto nařízení a tato směrnice sledují hlavní a převažující cíl, a sice přijmout konkrétní opatření s ohledem na situaci na Mayotte, což odůvodnilo použití jediného článku 349 SFEU.
- 49 Rada zejména popírá, že článek 1 nařízení č. 1385/2013, jakož i směrnice 2013/62 a 2013/64 obsahují opatření odvětvových politik. Cílem sledovaným omezením rybolovu, které tento článek stanoví, je totiž „ochrana hejn velkých stěhovavých ryb v blízkosti ostrova Mayotte“ ku prospěchu drobného mayotského loďstva rybářských plavidel používajících dlouhé lovné šňůry, a tím umožnit rozvoj místního průmyslu.
- 50 Vzhledem k tomu, že toto loďstvo nemůže účinně konkurovat výkonnějším plavidlům používajícím košelkové nevydavy, je tedy cílem tohoto opatření umožnit uvedenému loďstvu mít k dispozici vyhrazené omezené pásmo, aby mohlo využít hejn velkých stěhovavých ryb v tomto pásmu.
- 51 Rada dodává, že účelem článku 1 nařízení č. 1385/2013 je vyrovnat tímto znevýhodnění vyplývající ze strukturální sociální a hospodářské situace na Mayotte, a tudíž spadá do působnosti článku 349 SFEU.
- 52 Konečně Rada podotýká, že směrnice 2013/62 je určena Francouzské republice, že článek 151 SFEU ani článek 153 SFEU neuvádějí konkrétní cíl spočívající v pomoci nejvzdálenějším regionům a že právní podmínky stanovené v čl. 155 odst. 2 SFEU nebyly v projednávaném případě splněny.

Argumentace vedlejších účastníků řízení

- 53 Francouzská vláda má za to, že cílem sledovaným článkem 349 SFEU je umožnit přijetí konkrétních opatření z důvodu strukturálních znevýhodnění, takže tento článek může sloužit jako základ pro opatření, která mají zohlednit zvláštní faktory, které – přestože nejsou hospodářského či sociálního charakteru v úzkém smyslu – specificky ovlivňují nejvzdálenější region, jako jsou environmentální faktory, mezi něž patří podnebí či křehkost jeho mořských oblastí. Uvedený článek totiž nevyžaduje, aby konkrétní opatření, která stanoví, byla přijímána za účelem „čelit“ konkrétní hospodářské či sociální situaci dotčeného regionu, nýbrž pouze aby tuto situaci „zohledňovala“.
- 54 Tato vláda upřesňuje, že opatření stanovená nařízením č. 1385/2013 byla nezbytná z důvodu charakteristik a omezení vlastních Mayotte a jsou odůvodněna strukturální hospodářskou, sociální a environmentální situací tohoto regionu. Tato opatření jsou totiž nutná zejména za účelem zajištění ochrany místního ekosystému s ohledem na jeho křehkost a zachování místního hospodářství

s ohledem na roztržiténost a nedostatečně vyvinuté systémy zpracování a uvádění produktů rybolovu na trh, na charakteristiky mahorského loďstva a neexistenci školení rybářů a kontrolorů pro kontrolu rybolovu.

- 55 Pokud jde o opatření stanovená směrnicí 2013/64, cílem těchto opatření je rovněž reagovat na specifické rysy Mayotte, zejména na stav životního prostředí, hospodářskou zaostalost a neexistenci infrastruktur, neboť tyto specifické rysy představují strukturální znevýhodnění.
- 56 Pokud jde o opatření zavedené směrnicí 2013/62, z bodů odůvodnění této směrnice vyplývá, že má za cíl zohlednit obtížnou sociální a hospodářskou situaci Mayotte, která se vyznačuje tím, že trh práce je málo rozvinutý, míra zaměstnanosti je nízká z důvodu jeho odlehlosti, ostrovní povahy a složitého povrchu a podnebí, hrubý domácí produkt je nízký a je potřeba zamezit jakékoli destabilizaci místního hospodářství.
- 57 Francouzská vláda dodává, že na rozdíl od toho, co tvrdí Parlament, není hlavním cílem napadených aktů zajistit uplatňování *acquis* unijního práva na Mayotte na konci přechodného období, které tyto akty stanoví, neboť toto uplatňování vyplývá přímo z čl. 355 odst. 1 SFEU.
- 58 Španělská vláda upřesňuje, že výklad článku 349 SFEU zastávaný Komisí brání zajištění užitečného účinku tohoto ustanovení, neboť pokud by byl tento výklad přijat, bylo by nemožné přijímat konkrétní opatření v oblastech „svobodných pásem“ a „horizontálních programů“ upravených sekundárním právem.
- 59 Dále je tato vláda toho názoru, že jelikož je účelem článku 349 SFEU vymezení konkrétní opatření, která mohou být přijímána v souvislosti s uplatněním Smluv, mohou být *a fortiori* na základě tohoto ustanovení přijímána prozatímní či přechodná opatření zohledňující charakteristiky dotyčných regionů a určená posléze k zajištění plného uplatňování *acquis* unijního práva v těchto regionech. V tomto ohledu článek 349 SFEU nerozlišuje mezi opatřeními s věcným obsahem a opatřeními dočasného charakteru.
- 60 Pokud jde o napadené akty, španělská vláda podotýká, že jejich hlavním cílem je přizpůsobit sekundární právo strukturální sociální a hospodářské situaci Mayotte, jak to ozřejmuje bod 1 odůvodnění každého z těchto aktů. Dále vzhledem k tomu, že opatření zavedená uvedenými akty mají za cíl vytvořit podmínky pro uplatnění Smluv, včetně v oblasti sekundárního práva, je článek 349 SFEU převažujícím právním základem.
- 61 Portugalská vláda má za to, že z výkladu různých ustanovení Smluv vyplývá, že není-li výslovně stanoveno jinak, musejí být výrazy „Smlouvy“ a „uplatnění Smluv“ chápány tak, že znamenají „unijní právo“ a „právní *acquis* Unie“, včetně sekundárního práva.
- 62 Kromě toho kritérium uvedené Parlamentem, které umožňuje rozlišovat mezi trvalými a přechodnými odchylkami, nemá podle portugalské vlády žádnou oporu ve znění článku 349 SFEU.
- 63 Článek 349 SFEU je tudíž podle portugalské vlády správným právním základem, jehož význam se projevuje tím, že tento článek zaprvé definuje pojem „nejvzdálenější region“ (identifikace území), zadruhé vymezuje věcnou působnost diferenciačních opatření (všechny oblasti uplatňování unijního práva), zatřetí stanoví meze rozhodovací pravomoci Rady (opatření nemohou „narušovat integritu a soudržnost právního řádu Unie“) a začtvrté představuje zmocňovací ustanovení, které poskytuje právní základ a určuje jak postup, který je třeba dodržet (rozhodnutí Rady na návrh Komise a po konzultaci s Parlamentem), tak povahu konkrétních opatření, která musejí být přijata (cílem těchto opatření musí být zmírnění strukturálních nerovností dotyčných regionů).

Závěry Soudního dvora

- 64 Úvodem je třeba připomenout, že článek 52 SEU v prvním pododstavci stanoví, že Smlouvy se vztahují na členské státy a ve druhém pododstavci stanoví, že územní působnost těchto Smluv je vymezena v článku 355 SFEU.
- 65 Podle čl. 355 odst. 1 SFEU, ve znění článku 2 rozhodnutí 2012/419, se ustanovení Smluv vztahují na nejbližší regiony, mezi něž patří podle článku 349 SFEU i Mayotte.
- 66 Článek 349 první pododstavec SFEU, ve znění článku 2 rozhodnutí 2012/419, stanoví, že Rada „přijímá [...] konkrétní opatření zaměřená zejména na vytvoření podmínek pro uplatnění Smluv v těchto regionech, včetně společných politik“.
- 67 Z článku 349 prvního pododstavce SFEU rovněž vyplývá, že „konkrétní opatření“, kterých se týká, jsou přijímána „s ohledem“ na „strukturální sociální a hospodářskou situaci“ nejbližších regionů, která „je prohlubována“ určitými faktory, „přičemž neměnnost a spolupůsobení těchto faktorů vážným způsobem ohrožuje jejich rozvoj“.
- 68 Uvedené faktory jsou tak v čl. 349 prvním pododstavci SFEU uvedeny jako skutečnosti ztěžující strukturální sociální a hospodářskou situaci nejbližších regionů, které Rada musí podle čl. 349 třetího pododstavce SFEU při přijímání konkrétních opatření zohlednit.
- 69 I když za těchto podmínek nemůže Parlament oprávněně tvrdit, že každé konkrétní opatření ve smyslu článku 349 SFEU musí být odůvodněno nejen strukturální sociální a hospodářskou situací dotčeného nejbližšího regionu, nýbrž i existencí alespoň jednoho z faktorů taxativně vyjmenovaných v čl. 349 prvním pododstavci SFEU, který je tomuto regionu vlastní, nic to nemění na tom, že Rada musí být s to v souladu s čl. 349 třetím pododstavcem SFEU uvést skutečnosti, které prokazují souvislost mezi navrhovaným konkrétním opatřením a zvláštním charakterem a omezením dotčeného nejbližšího regionu.
- 70 Kromě toho se v čl. 349 druhém pododstavci SFEU uvádí, že konkrétní opatření přijímaná Radou na základě čl. 349 prvního pododstavce SFEU se týkají „zejména celní a obchodní politiky, daňové politiky, svobodných pásem, zemědělské politiky a politiky rybolovu, podmínek pro zásobování surovinami a základním spotřebním zbožím, státních podpor a podmínek přístupu ke strukturálním fondům a horizontálním programům Unie“.
- 71 Ze znění článku 349 SFEU tudíž vyplývá, že tento článek umožňuje Radě přijímat zejména v oblastech zmíněných v předcházejících bodech tohoto rozsudku konkrétní opatření, která mají zohlednit strukturální sociální a hospodářskou situaci nejbližších regionů.
- 72 Pokud jde o argumentaci Komise, podle které článek 349 SFEU umožňuje pouze odchýlit se od použití ustanovení primárního práva na nejbližší regiony, a nikoli přizpůsobit akty sekundárního práva zvláštní situaci těchto regionů, jak tomu bylo v projednávaném případě, je třeba nejprve zdůraznit, že „podmínky pro uplatnění Smluv“ musejí být ve smyslu tohoto článku chápány tak, že zahrnují jak podmínky týkající se uplatnění primárního unijního práva, tak podmínky týkající se uplatnění aktů sekundárního práva přijatých na základě tohoto primárního práva.
- 73 Tento výklad je podpořen výkladem čl. 227 odst. 2 Smlouvy o ES (později čl. 299 odst. 2 ES, nyní článek 349 SFEU) podaným Soudním dvorem, z něhož vyplývá, že oprávnění svěřené Radě tímto ustanovením stanovit konkrétní opatření s cílem reagovat na potřeby zámořských území se týká jak ustanovení Smlouvy, tak ustanovení sekundárního práva (rozsudek Hansen & Balle, 148/77, EU:C:1978:173, bod 10).

- 74 Dále, jak uvedla Rada, několik oblastí zmíněných v čl. 349 druhém pododstavci SFEU je z velké části upraveno akty sekundárního práva. Užitečný účinek tohoto ustanovení by tedy byl narušen, kdyby toto ustanovení v těchto oblastech opravňovalo pouze k přijímání konkrétních opatření zaměřených na vytvoření podmínek pro uplatnění primárního práva.
- 75 Konečně, jak uvedl generální advokát v bodě 57 svého stanoviska, ne všechny akty sekundárního práva vymezují svou územní působnost, na rozdíl od toho, co podle všeho tvrdí Komise.
- 76 Z toho plyne, že při neexistenci upřesnění v tomto smyslu musí být působnost aktu sekundárního práva určena v závislosti na člancích 52 SEU a 355 SFEU, jak tvrdila zejména francouzská vláda.
- 77 Soudní dvůr měl totiž již příležitost upřesnit, že sekundární právo má v zásadě stejnou působnost jako samotné Smlouvy a uplatňuje se automaticky v této oblasti (v tomto smyslu viz rozsudky Komise v. Irsko, 61/77, EU:C:1978:29, bod 46, jakož i Hansen & Balle, 148/77, EU:C:1978:173, bod 10).
- 78 Ze znění a z cílů článku 349 SFEU, jakož i ze systematiky Smluv tudíž vyplývá, že pokud jde o nejbližší regiony, územní působnost celého *acquis* unijního práva je omezena zejména článkem 52 SEU ve spojení s čl. 355 odst. 1 SFEU, jakož i opatřeními přijatými podle článku 349 SFEU.
- 79 Na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, tudíž článek 349 SFEU zmocňuje Radu k přijímání konkrétních opatření zaměřených na vytvoření podmínek pro uplatnění v těchto regionech nejen ustanovení Smluv, nýbrž i ustanovení sekundárního práva.
- 80 Z toho plyne, že žaloby Komise ve věcech C-133/14 až C-135/14, které spočívají výlučně na opačné argumentaci, musejí být zamítnuty.
- 81 Pokud jde o argumentaci Parlamentu, podle které článek 349 SFEU zmocňuje Radu k přijímání opatření, jejichž jediným cílem je odložit uplatnění některých ustanovení unijního práva v nejbližších regionech, je nutno konstatovat, že tento článek neomezuje rozhodovací pravomoc Rady na zvláštní kategorii opatření.
- 82 Kromě toho, že výraz „opatření“ zahrnuje každý druh činnosti, kterou může Rada vyvíjet, je totiž důležité zdůraznit, že použití výrazu „zejména“ v článku 349 SFEU znamená, že autoři Smlouvy o FUE nezamýšleli stanovit taxativní výčet druhů opatření, která mohou být přijímána na základě tohoto článku.
- 83 Rada, jakož i španělská a portugalská vláda tedy mohou oprávněně tvrdit, že rozlišování provedené Parlamentem mezi výjimkami z ustanovení unijního práva a pouhým odložením jejich použitelnosti nemá žádnou oporu ve znění uvedeného článku.
- 84 Takové omezení by bylo rovněž v rozporu s cíli sledovanými článkem 349 SFEU, jelikož nic neumožňuje vyloučit, že se odklad plné uplatnitelnosti unijního práva může ukázat jako nejvhodnější opatření pro zohlednění strukturální sociální a hospodářské situace nejbližšího regionu.
- 85 V projednávaném případě je třeba zkoumat, zda napadené akty splňují požadavky stanovené v bodech 67 až 69 tohoto rozsudku.
- 86 Pokud jde zaprvé o nařízení č. 1385/2013, je třeba v první řadě poukázat na to, že bod 1 článku 1 tohoto nařízení doplnil do „Regionu 8“, jak je definován nařízením č. 850/98, vody při pobřeží Mayotte, pod svrchovaností nebo jurisdikcí Francouzské republiky, a že bod 2 uvedeného článku vložil do téhož nařízení č. 850/98 článek 34g, který zakazuje plavidlům používat košelkové nevody k zátahům na hejna tuňáků a tuňákovitých ve dvacetičtyřmílové oblasti okolo Mayotte měřené od základních linií, které ohraničují teritoriální vody.

- 87 V této souvislosti z bodu 3 odůvodnění ve spojení s bodem 7 odůvodnění nařízení č. 1385/2013, jak je Rada ozřejmila u Soudního dvora, vyplývá, že cílem těchto opatření je ochrana hejn velkých stěhovavých ryb v blízkosti Mayotte ku prospěchu místního loďstva, které se z důvodu, že je málo rozvinutým loďstvem používajícím mechanická zařízení pro dlouhé lovné šňůry, nemůže měřit se zahraničními loďstvy. Z toho plyne, že uvedená opatření byla přijata s ohledem na strukturální sociální a hospodářskou situaci Mayotte. Rada se tudíž za účelem jejich přijetí mohla oprávněně opřít o článek 349 SFEU.
- 88 Zadruhé článek 2 nařízení č. 1385/2013 doplnil do článku 35 nařízení č. 1379/2013 odstavec 6, který stanoví, že do 31. prosince 2021 se odstavce 1, 2 a 3 posledně uvedeného článku nevztahují na produkty nabízené v maloobchodním prodeji koncovému spotřebiteli na Mayotte.
- 89 Jak vyplývá z bodu 4 odůvodnění nařízení č. 1385/2013, toto opatření odůvodnila Rada nutností zohlednit „velkou roztržitost a nerozvinutost marketinkových strategií na Mayotte“ a vyhnout se předčasnému použití pravidel pro označování produktů rybolovu, které by znamenalo pro maloobchodníky zátěž nepřiměřenou informacím, které by se dostaly ke spotřebiteli.
- 90 Takové opatření tedy bylo přijato s ohledem na strukturální sociální a hospodářskou situaci Mayotte. Z toho plyne, že se Rada za účelem přijetí tohoto opatření mohla opřít o článek 349 SFEU.
- 91 Zatřetí vzhledem k tomu, že Parlament nepochybně, že opatření uvedená v čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení č. 1385/2013 mohla být založena na článku 349 SFEU, nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, zda tato opatření byla přijata v souladu s požadavky uvedenými v bodech 67 až 69 tohoto rozsudku.
- 92 V rozsahu, v němž Parlament zpochybňuje, že vložení stanovené v čl. 3 odst. 3 nařízení č. 1385/2013 položek týkajících se Mayotte obsažených v příloze tohoto nařízení do tabulky v příloze II nařízení č. 1380/2013 mohlo být založeno na článku 349 SFEU, je třeba poukázat na to, že toto opatření tvoří spolu s opatřeními stanovenými v čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení č. 1385/2013 neoddělitelný celek a má akcesorickou povahu k těmto posledně uvedeným opatřením, jak uvedl generální advokát v bodě 81 svého stanoviska.
- 93 Za těchto podmínek Parlament nemůže Radě vytýkat, že se za účelem přijetí souboru opatření stanovených v článku 3 nařízení č. 1385/2013 opřela o článek 349 SFEU.
- 94 Začtvrté je třeba poukázat na to, že odklad na 1. leden 2021, učiněný článkem 4 nařízení č. 1385/2013, vstupu článku 4 nařízení č. 1069/2009 v platnost na Mayotte odůvodnila Rada v bodě 8 odůvodnění nařízení č. 1385/2013 okolností, že Mayotte nedisponuje průmyslovou kapacitou ke zpracování vedlejších produktů živočišného původu.
- 95 Takové opatření bylo tedy přijato s ohledem na strukturální sociální a hospodářskou situaci Mayotte. Z toho plyne, že použití článku 349 SFEU jako právního základu tohoto opatření bylo v souladu s unijním právem.
- 96 Pokud jde v druhém sledu o otázku, zda ustanovení směrnice 2013/64 splňují požadavky uvedené v bodech 67 až 69 tohoto rozsudku, je třeba připomenout, jak právem uvádí Parlament, že Rada v člancích 1 až 6 této směrnice změnila směrnice 91/271, 1999/74, 2000/60, 2006/7, 2006/25 a 2011/24, aby odložila plné uplatňování některých ustanovení, která jsou v nich stanovena, ve vztahu k Mayotte.
- 97 Tyto změny byly obecně odůvodněny v bodě 2 odůvodnění směrnice 2013/64 nutností „zohlednit zvláštní situaci Mayotte, pokud jde o stav životního prostředí, který vyžaduje značné zlepšení, aby byly splněny environmentální cíle stanovené v právu Unie, k čemuž je zapotřebí dodatečná lhůta“.

- 98 V bodech 3 až 9 odůvodnění uvedené směrnice Rada kromě toho uvedla konkrétní odůvodnění každé z těchto změn.
- 99 V bodě 3 odůvodnění téže směrnice, který se týká změn směrnice 91/271, tak bylo uvedeno, že zvláštní strukturální a hospodářská situace Mayotte, pokud jde o čištění městských odpadních vod, nespĺňuje požadavky této posledně uvedené směrnice.
- 100 V bodě 4 odůvodnění směrnice 2013/64, který se týká změn směrnice 1999/74, bylo ohledně ochrany nosnic poznamenáno, že jsou nutné značné investice a přípravné práce, aby situace na Mayotte vyhovovala požadavkům této posledně uvedené směrnice.
- 101 V bodě 5 odůvodnění směrnice 2013/64, který se týká změn směrnice 2000/60, Rada zdůraznila, že z důvodu zvláštní strukturální a hospodářské situace Mayotte je třeba poskytnout Francouzské republice dostatečnou lhůtu k přijetí a provedení opatření, která zajistí soulad plánů povodí s požadavky této posledně uvedené směrnice.
- 102 V bodě 6 odůvodnění směrnice 2013/64, který se týká změn směrnice 2006/7, bylo zdůrazněno, že stav povrchových vod na Mayotte vyžaduje výrazné zlepšení, aby splnil požadavky této posledně uvedené směrnice, neboť jakost vod ke koupání je z důvodu zvláštní sociální a hospodářské situace tohoto regionu ovlivněna.
- 103 V bodě 7 odůvodnění směrnice 2013/64, který se týká změn směrnice 2006/25, Rada uvedla, že na Mayotte nejsou vzhledem k jeho zvláštní sociální a hospodářské situaci k dispozici technická zařízení nezbytná k provedení opatření nutných ke splnění požadavků této posledně uvedené směrnice v oblasti optického záření z umělých zdrojů.
- 104 Konečně v bodě 9 odůvodnění směrnice 2013/64, který se týká změn směrnice 2011/24, Rada upřesnila, že provedení směrnice 2011/24 vyžaduje celou řadu úprav k zajištění kontinuity péče a informovanosti pacientů.
- 105 Je nutno konstatovat, že opatření uvedená ve směrnici 2013/64, kterými Rada pozměnila směrnice 91/271, 1999/74, 2000/60, 2006/7, 2006/25 a 2011/24, byla přijata s ohledem na strukturální sociální a hospodářskou situaci Mayotte. Rada se tudíž za účelem přijetí těchto opatření právem opřela o článek 349 SFEU.
- 106 S ohledem na výše uvedené úvahy z cílů s obsahu napadených aktů vyplývá, že opatření, která jsou v nich uvedena, byla přijata s ohledem na strukturální sociální a hospodářskou situaci Mayotte ve smyslu čl. 349 prvního pododstavce SFEU.
- 107 Parlament tedy nemůže oprávněně tvrdit, že právním základem článků 1, 2 a 4 nařízení č. 1385/2013 a směrnice 2013/64 nemohl být legálně článek 349 SFEU.
- 108 Žaloby Parlamentu ve věcech C-132/14 a C-136/14 proto musejí být rovněž zamítnuty.

K nákladům řízení

- 109 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 110 Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a Parlament a Komise neměly úspěch ve věcech C-132/14 až C-136/14, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení Rady souvisejících s těmito věcmi.

¹¹¹ Podle čl. 140 odst. 1 jednacího řádu ponese Španělské království, Francouzská republika a Portugalská republika vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) **Žaloby ve věcech C-132/14 až C-136/14 se zamítají.**
- 2) **Evropskému parlamentu se ukládá náhrada nákladů řízení Rady Evropské unie souvisejících s věcmi C-132/14 a C-136/14.**
- 3) **Evropské komisi se ukládá náhrada nákladů řízení Rady Evropské unie souvisejících s věcmi C-133/14 až C-135/14.**
- 4) **Španělské království, Francouzská republika a Portugalská republika ponese vlastní náklady řízení.**

Podpisy.